

Arrest

nr. 219 228 van 29 maart 2019
in de zaak RvV X / VIII

In zake: X

Gekozen woonplaats: ten kantore van advocaat Z. CHIHAOUI
Landsroemlaan 40
1083 BRUSSEL

tegen:

de Belgische staat, vertegenwoordigd door de minister van Sociale Zaken en Volksgezondheid, en van Asiel en Migratie.

DE WND. VOORZITTER VAN DE VIIIste KAMER,

Gezien het verzoekschrift dat X, die verklaart van Eritrese nationaliteit te zijn, op 14 januari 2019 heeft ingediend om de nietigverklaring te vorderen van de beslissing van de gemachtigde van de minister van Sociale Zaken en Volksgezondheid, en van Asiel en Migratie van 4 januari 2019 tot afgifte van een bevel om het grondgebied te verlaten met vasthouding met het oog op verwijdering.

Gezien titel I *bis*, hoofdstuk 2, afdeling IV, onderafdeling 2, van de wet van 15 december 1980 betreffende de toegang tot het grondgebied, het verblijf, de vestiging en de verwijdering van vreemdelingen.

Gezien de nota met opmerkingen en het administratief dossier.

Gezien het arrest tot schorsing nr. 214 992 van 11 januari 2019.

Gelet op de beschikking van 18 februari 2019, waarbij de terechtzitting wordt bepaald op 20 maart 2019.

Gehoord het verslag van rechter in vreemdelingenzaken M. RYCKASEYS.

Gehoord de opmerkingen van advocaat L. ACHAOU, die *loco* advocaat Z. CHIHAOUI verschijnt voor de verzoekende partij, en van advocaat C. VANBEYLEN, die *loco* advocaat E. MATTERNE verschijnt voor de verwerende partij.

WIJST NA BERAAD HET VOLGENDE ARREST:

1. Nuttige feiten ter beoordeling van de zaak

De verzoekende partij verklaart de Eritrese nationaliteit te bezitten en geboren te zijn op 5 december 2000.

Op 4 januari 2019 neemt de gemachtigde van de minister bevoegd voor Asiel en Migratie (hierna: de gemachtigde) de beslissing tot afgifte van een bevel om het grondgebied te verlaten met vasthouding met oog op verwijdering. Dit is de bestreden beslissing, gemotiveerd als volgt:

“Aan Mevrouw, die verklaart te heten:

naam: F. (...)

voornaam: K. (...)

geboortedatum: 05.12.2000

geboorteplaats: /

nationaliteit: Eritrea

wordt het bevel gegeven het grondgebied van België te verlaten, evenals het grondgebied van de staten die het Schengenacquis ten volle toepassen, tenzij zij beschikt over de documenten die vereist zijn om er zich naar toe te begeven.

REDEN VAN DE BESLISSING EN VAN DE AFWEZIGHEID VAN EEN TERMIJN OM HET GRONDGEBIED TE VERLATEN:

Voorafgaandelijk deze beslissing werd betrokkene gehoord door de SPN Zeebrugge op 04/01/2019 en werd rekening gehouden met haar verklaringen.

Het bevel om het grondgebied te verlaten wordt afgegeven in toepassing van volgend(e) artikel(en) van de wet van 15 december 1980 betreffende de toegang tot het grondgebied, het verblijf, de vestiging en de verwijdering van vreemdelingen en volgende feiten en/of vaststellingen:

Artikel 7, alinea 1:

x 1 ° wanneer hij in het Rijk verblijft zonder houder te zijn van de bij artikel 2 vereiste documenten; De betrokkene is niet in het bezit van een geldig paspoort en niet van een geldig visum/verblijfstitel op het moment van haar arrestatie.

Betrokkene werd gehoord op 04/01/2019 door de SPN Zeebrugge en verklaart dat zij doof is aan één oor.

Betrokkene brengt geen elementen aan die bewijzen dat zij aan een ziekte lijdt die haar belemmeren terug te keren naar haar land van herkomst.

Artikel 3 van het EVRM waarborgt niet het recht om op het grondgebied van een Staat te blijven louter om de reden dat die Staat betere medische verzorging kan verstrekken dan het land van herkomst en dat zelfs de omstandigheid dat de uitwijzing de gezondheidstoestand of de levensverwachting van een vreemdeling beïnvloedt, niet volstaat om een schending van deze verdragsbepaling op te leveren. Enkel in zeer uitzonderlijke gevallen wanneer de humanitaire redenen die pleiten tegen de uitwijzing dwingend zijn, het geen in voorliggende zaak niet blijkt, kan een schending van artikel 3 van het Europees Verdrag aan de orde zijn.

Bijgevolg heeft de gemachtigde van de Staatssecretaris in zijn verwijderingsbeslissing rekening gehouden met de bepalingen van artikel 74/13.

Artikel 74/14: Reden waarom geen termijn voor vrijwillig vertrek wordt toegestaan:

*x artikel 74/14 §3, 1°: er bestaat een risico op onderduiken
Er bestaat een risico op onderduiken:*

*1° Betrokkene heeft na zijn illegale binnenkomst of tijdens zijn illegaal verblijf geen verblijfsaanvraag of verzoek of internationale bescherming ingediend binnen de door de wet voorziene termijn.
Betrokkene beweert sinds één maand in België te verblijven.
Uit het administratief dossier blijkt niet dat zij haar verblijf op de wettelijk voorziene manier heeft trachten te regulariseren.*

3° Betrokkene werkt niet mee of heeft niet meegewerkt met de overheden.

Betrokkene heeft zich niet aangemeld bij de gemeente binnen de door artikel 5 van de wet van 15/12/1980 bepaalde termijn en levert geen bewijs dat zij op hotel logeert.

Terugleiding naar de grens

Voorafgaandelijk deze beslissing werd betrokkene gehoord door de SPN Zeebrugge op 04/01/2019 en werd rekening gehouden met haar verklaringen.

REDEN VAN DE BESLISSING TOT TERUGLEIDING NAAR DE GRENS:

Met toepassing van artikel 7, tweede lid, van de wet van 15 december 1980, is het noodzakelijk om de betrokkene zonder verwijl naar de grens te doen terugleiden, met uitzondering van de grens van de staten die het Schengenacquis ten volle toepassen om de volgende redenen:

Reden waarom geen termijn voor vrijwillig vertrek:

Er bestaat een risico op onderduiken:

1° Betrokkene heeft na zijn illegale binnenkomst of tijdens zijn illegaal verblijf geen verblijfsaanvraag of verzoek of internationale bescherming ingediend binnen de door de wet voorziene termijn.

Betrokkene beweert sinds één maand in België te verblijven.

Uit het administratief dossier blijkt niet dat zij haar verblijf op de wettelijk voorziene manier heeft trachten te regulariseren.

3° Betrokkene werkt niet mee of heeft niet meegewerkt met de overheden.

Betrokkene heeft zich niet aangemeld bij de gemeente binnen de door artikel 5 van de wet van 15/12/1980 bepaalde termijn en levert geen bewijs dat zij op hotel logeert.

Betrokkene werd gehoord op 04/01/2019 door de SPN Zeebrugge en verklaart dat het gevaarlijk is in haar land van herkomst.

Betrokkene is niet het bezit van documenten, bijgevolg dient haar nationaliteit bepaald te worden.

De grens waarnaar betrokkene zal worden teruggeleid zal worden bepaald in een beslissing tot vaststelling van de grens, nadat de nationaliteit vaststaat en het risico op schending van artikel 3 EVRM werd onderzocht. Tegen deze beslissing kan een schorsend beroep bij de RVV ingesteld worden.

Betrokkene werd gehoord op 04/01/2019 door de SPN Zeebrugge en verklaart dat zij doof is aan één oor.

Betrokkene brengt geen elementen aan die bewijzen dat zij aan een ziekte lijdt die haar belemmeren terug te keren naar haar land van herkomst.

Artikel 3 van het EVRM waarborgt niet het recht om op het grondgebied van een Staat te blijven louter om de reden dat die Staat betere medische verzorging kan verstrekken dan het land van herkomst en dat zelfs de omstandigheid dat de uitwijzing de gezondheidstoestand of de levensverwachting van een vreemdeling beïnvloedt, niet volstaat om een schending van deze verdragsbepaling op te leveren. Enkel in zeer uitzonderlijke gevallen wanneer de humanitaire redenen die pleiten tegen de uitwijzing dwingend zijn, het geen in voorliggende zaak niet blijkt, kan een schending van artikel 3 van het Europees Verdrag aan de orde zijn.

Vasthouding

[...]

2. Over de ontvankelijkheid

Wat de beslissing tot vrijheidsberoving betreft, blijkt uit artikel 71, eerste lid van de wet van 15 december 1980 betreffende de toegang tot het grondgebied, het verblijf, de vestiging en de verwijdering van vreemdelingen (hierna verkort de Vreemdelingenwet) dat deze enkel vatbaar is voor een beroep bij de raadkamer van de correctionele rechtbank van de verblijfplaats in het Rijk of van de plaats waar de vreemdeling werd aangetroffen. De Raad is dan ook zonder rechtsmacht om kennis te nemen van het beroep in de mate dat het is gericht tegen deze beslissing.

3. Onderzoek van het beroep

3.1. In een enig middel voert de verzoekende partij de schending aan van artikel 7 van de Vreemdelingenwet, van artikel 3 van het EVRM, van het beginsel *audi alteram partem*, van de artikelen 2 en 3 van de wet van 29 juli 1991 betreffende de uitdrukkelijke motivering van de bestuurshandelingen en van het zorgvuldigheidsbeginsel.

3.2.1. Vooreerst geeft de verzoekende partij een theoretische uiteenzetting omtrent de door haar aangehaalde wettelijke bepalingen en beginselen. De verzoekende partij vervolgt dat zij niet dienstig werd gehoord. Uit de motieven van de bestreden beslissing blijkt dat de verzoekende partij door de politie werd gehoord. De verzoekende partij betwist dat dit een dienstig gehoor is, nu ze onvoldoende Engels spreekt en er geen tolk aanwezig was. De advocaat van de verzoekenende partij geeft aan dat haar cliënt zeer moeilijk Engels verstaat en zich moeilijk in het Engels kan uitdrukken. Naar aanleiding van het verzoekschrift heeft ze met de verzoekende partij in het Arabisch gecommuniceerd heeft. De verzoekende partij vervolgt ook dat ze geen inzage gekregen heeft in de stukken van het administratief voor het indienen van huidig verzoekschrift. Indien de verzoekende partij dienstig gehoord was geweest dan had ze haar vrees ten aanzien van Eritrea kunnen uiteenzetten.

De verzoekende partij wijst erop dat het vaste rechtspraak is dat de overheid gehouden is om een zo zorgvuldig mogelijk onderzoek te voeren in het licht van artikel 3 van het EVRM van de elementen waarvan zij kennis heeft of had moeten hebben, voor het nemen van een verwijderingsmaatregel. Zij wijst op rechtspraak van de Raad voor Vreemdelingenbetwistingen waar enerzijds de noodzaak om een rigoureuus onderzoek van het risico op een schending van artikel 3 van het EVRM te voeren voor het nemen van een beslissing tot afgifte van een bevel om het grondgebied te verlaten met vasthouding met het oog op verwijdering, wat een uitvoerbare akte vormt en anderzijds het onvoldoende karakter van een motivering die verwijst naar de intentie om een latere beslissing te nemen na het vaststellen van de nationaliteit van de vreemdeling en het onderzoek van het risico van een schending van artikel 3 van het EVRM, wordt onderlijnd. Zij wijst erop dat de verwerende partij nergens besluit dat er geen schending van artikel 3 van het EVRM voorligt in geval van verwijdering van de verzoekende partij naar haar land van herkomst en dat de verwerende partij zelf erkent dat er nog geen onderzoek is gebeurd naar het risico op een schending van artikel 3 van het EVRM op het ogenblik van het nemen van de bestreden beslissing. De verzoekende partij concludeert dat er bijgevolg geen zorgvuldig onderzoek in het kader van artikel 3 van het EVRM gebeurd is. Vervolgens gaat de verzoekende partij in op de situatie in haar land van herkomst, met name Eritrea. Zij vervolgt dat bovendien de verwerende partij evenmin rekening heeft gehouden met de pertinente omstandigheden van het geval waarvan zij kennis had of had moeten hebben op het ogenblik van het nemen van de bestreden beslissing en die overvloedig blijken uit recente rapporten van onafhankelijke internationale organisaties, dat Eritrea bekend is voor de flagrante mensenrechtenschendingen. De verzoekende partij verwijst naar stukken die zij voegt bij haar verzoekschrift. De verzoekende partij stelt *in concreto*: “*En particulier, compte tenu de la situation de la requérante, il est à noter ce qui suit :*

- *Les personnes qui ont émigré et son renvoyées de force en Erythrée sont emprisonnées et font systématiquement l'objet de mauvais traitements assimilables à de la torture à leur retour ;*

- *Les personnes qui ont quitté illégalement l'Erythrée risque d'être détenues²⁴ et de faire l'objet de traitements inhumains et dégradants - il est également plus que probable qu'elle soit (ré)enrôlées de force pour le service militaire, pratique à propos de laquelle la Commission d'enquête internationale des Nations Unies a conclu dans son rapport final sur la situation des droits de l'homme en Erythrée, qu'il y a des motifs raisonnables de croire que le service militaire équivaut là-bas au crime d'esclavage qui constitue non seulement un traitement inhumain et dégradant contraire à l'article 3 de la CEDH mais également un crime contre l'humanité.*

Il s'ensuit que l'éventuel refoulement de la requérante dans son pays d'origine, compte tenu de la situation actuelle des droits de l'homme en Erythrée telle que décrite dans les rapports cités, est extrêmement alarmant. La situation générale en Erythrée, en tant que telle, permet ainsi vraisemblablement d'établir un risque de traitement inhumain ou dégradant en cas d'expulsion de la requérante vers son pays d'origine.

En ne tenant pas compte de ces circonstances, dont la partie adverse avait ou devait avoir connaissance, au moment de l'adoption de la décision querellée, il y a également eu violation de l'article 3 de la CEDH.”

3.2.2. In de nota met opmerkingen betoogt de verwerende partij dat :

“In het middel wordt de schending aangehaald van artikel 7, eerste lid van de Vreemdelingenwet, van artikel 3 EVRM, het hoorrecht, van de artikelen 2 en 3 van de wet van 29.07.1991 betreffende de formele motiveringsplicht van bestuurshandelingen en van het zorgvuldigheidsbeginsel.

Verzoekster stelt dat er onvoldoende gemotiveerd werd over artikel 3 EVRM, en dat de motivering over dit verdragsartikel ook niet kan uitgesteld worden (door te verwijzen naar een nog te nemen beslissing eens dat de grens waarnaar verzoekster zal worden teruggeleid, vaststaat). Zij stelt een begin van bewijs aan te voeren aangaande een schending van artikel 3 EVRM ingeval van terugkeer naar Eritrea.

De verwerende partij heeft de eer te antwoorden dat de vermeende identiteit en nationaliteit van verzoekster enkel werd vastgesteld – en kon vastgesteld worden - op basis van haar verklaringen.

Ook op heden wordt er door verzoekster nog altijd geen identiteitsdocument bijgebracht waaruit blijkt dat zij effectief afkomstig is van Eritrea. Waar zij meent dat zij een begin van bewijs bijbrengt aangaande een schending van artikel 3 EVRM, kan dit dan ook eenvoudig weerlegd worden dat zij nalaat om haar identiteit aan te tonen.

In de bestreden beslissing wordt alleszins onder de hoofding “terugleiding” dan ook vermeld dat aangezien verzoekster niet in het bezit is van de vereiste documenten (geldig paspoort en geldig visum/verblijfstitel) de grens waarnaar verzoekster zal teruggeleid worden nog dient bepaald te worden nadat een risico op schending van artikel 3 EVRM zal zijn onderzocht. Er wordt tevens vermeld dat er ter zake een nieuwe beslissing genomen zal worden met vermelding van de grens waartegen een schorsend beroep bij de Raad voor Vreemdelingenbetwistingen kan worden ingesteld.

Verzoekster zet in haar verzoekschrift uiteen dat artikel 3 EVRM geschonden wordt bij terugkeer naar Eritrea, waarvan zij beweert dat het haar land van herkomst is. Er dient te worden opgemerkt dat het grief van verzoekster enkel gericht is op een schending van artikel 3 EVRM bij terugkeer naar Eritrea, terwijl de bestreden beslissing nergens melding maakt dat zij thans naar Eritrea zal worden verwijderd, gelet op de onzekerheid aangaande zijn identiteit en nationaliteit.

Het Bestuur verbindt zich ertoe een onderzoek naar artikel 3 EVRM uit te voeren zodra verzoeksters identiteit en nationaliteit vaststaat, die thans enkel kon worden weergegeven op basis van de door haar afgelegde verklaringen.

Zij verwijt het Bestuur geen onderzoek te hebben gevoerd op het moment dat de bestreden beslissing werd genomen, terwijl zij erkent dat zij geen documenten bij zich had en de Eritrese nationaliteit enkel kon worden vastgesteld op basis van haar verklaringen.

Nu het Bestuur zich er expliciet toe verbindt om eerst de nationaliteit te bepalen en vervolgens een onderzoek te doen naar een eventueel risico in de zin van artikel 3 EVRM, kan haar niet worden verweten een beslissing ten uitvoer te leggen zonder voorafgaand onderzoek naar artikel 3 EVRM. Het Bestuur kan niet verweten worden geen onderzoek te voeren naar artikel 3 EVRM zolang er geen duidelijkheid bestaat over het land waarnaar verzoeker kan/moet worden teruggeleid.

De thans bestreden beslissing is geenszins strijdig met de rechtspraak van het EHRM, Paposhvili t. België van 13.12.2016, nr. 41738/10, dat oordeelde dat het onderzoek naar een eventuele schending van artikel 3 EVRM dient te gebeuren vóór de repatriëring naar het land in kwestie, terwijl in casu nog geen verwijdering is gepland en uit de bewoordingen van de bestreden beslissing duidelijk blijkt dat verzoeksters nationaliteit nog bepaald dient te worden, een nieuwe beslissing zal worden genomen nadat artikel 3 EVRM zal worden onderzocht en hiertegen een schorsend beroep zal openstaan bij de Raad voor Vreemdelingenbetwistingen.

De inhoud van de bestreden beslissing ligt tevens in lijn met het arrest van het Grondwettelijk Hof met nr. 89/2015 van 11 juni 2015, waarin geoordeeld werd dat het onderzoek naar artikel 3 EVRM zich niet stelt op het ogenblik van de afgifte van een bevel om het grondgebied te verlaten, doch enkel op het ogenblik van de tenuitvoerlegging van een dergelijke beslissing, werd bevestigd door:

“B.5.1. De beoordelingsbevoegdheid die aan de minister of zijn gemachtigde wordt gelaten wanneer hij een bevel om het grondgebied te verlaten afgeeft, wordt bij de bestreden bepaling enkel beperkt voor de twee voorwaarden waarvan hij de afgifte van een bevel om het grondgebied te verlaten afhankelijk stelt, namelijk indien de Commissaris-generaal voor de vluchtelingen en de staatlozen de vluchtelingenstatus

of de subsidiaire beschermingsstatus niet in overweging neemt of weigert te erkennen en indien de asielzoeker onregelmatig op het grondgebied verblijft. In dat stadium dient de minister of zijn gemachtigde niet te beoordelen of de tenuitvoerlegging van het bevel om het grondgebied te verlaten de artikelen 3 en 8 van het Europees Verdrag voor de rechten van de mens in acht neemt.

Met betrekking tot die toetsing wordt in de memorie van toelichting aangegeven dat

«het bevel om het grondgebied te verlaten niet uitvoerbaar is indien de effectieve terugkeer van de vreemdeling een schending met zich zou brengen van de artikelen 3 en 8 van het EVRM. De vreemdeling die het voorwerp uitmaakt van een verwijderingsmaatregel mag in geen geval verwijderd worden naar het land waar hij een reëel risico loopt om blootgesteld te worden aan een schending van het beginsel van non refoulement. Artikel 3 van het EVRM dient geëerbiedigd te worden bij de tenuitvoerlegging van een bevel om het grondgebied te verlaten» (Parl. St., Kamer, 2012-2013, DOC 532555/001 en 53-2556/001, p.19).

B.5.2. Door geen onderscheid te maken tussen die twee fases in de procedure, geven de verzoekende partijen aan de bestreden bepaling een draagwijdte die hij niet heeft.» (Grondwettelijk Hof, arrest nr.89/2015 van 11 juni 2015, <http://www.constcourt.be/>, markering toegevoegd).

Het onderzoek naar artikel 3 EVRM kan en zal rechtsgeldig gebeuren daar het Bestuur zich ertoe verbindt hiertoe over te gaan “vóór de effectieve repatriëring” en alvorens “een nieuwe beslissing tot terugleiding naar de grens” zal worden genomen waartegen een “schorsend beroep” openstaat bij de Raad.

Verzoekster heeft geen belang bij een nietigverklaring van de thans bestreden beslissing, daar zij op basis daarvan niet kan verwijderd worden naar Eritrea – wat haar vrees is - en daar de bestreden beslissing van die aard is dat hij niet ten uitvoer kan worden gelegd nu duidelijk wordt gemotiveerd dat eerst de nationaliteit dient te worden bepaald, vervolgens een onderzoek dient te worden gevoerd naar artikel 3 EVRM en vervolgens een nieuwe terugleiding naar de grens zal worden genomen, waartegen een schorsend beroep en een annulatieberoep bij de Raad kan worden ingesteld.

De vordering is onontvankelijk bij gebrek aan belang, minstens ongegrond.

Er worden geen gegronde middelen voorgesteld.”

3.2.3. Het zorgvuldigheidsbeginsel legt de overheid de verplichting op haar beslissing op een zorgvuldige wijze voor te bereiden en te steunen op een correcte feitenvinding (RvS 2 februari 2007, nr. 167.411, RvS 14 februari 2006, nr. 154.954). Het respect voor het zorgvuldigheidsbeginsel houdt derhalve in dat de administratie bij het nemen van een beslissing moet steunen op alle gegevens van het dossier en op alle daarin vervatte dienstige stukken.

Artikel 3 van het EVRM luidt als volgt:

“Niemand mag worden onderworpen aan foltering en aan onmenselijke of vernederende behandelingen of bestraffingen.”

Deze bepaling bekrachtigt een van de fundamentele waarden van elke democratische samenleving en verbiedt in absolute termen foltering en onmenselijke of vernederende behandelingen, ongeacht de omstandigheden en de handelingen van het slachtoffer (vaste rechtspraak: zie bv. Europees Hof voor de Rechten van de Mens (hierna ook: EHRM of het Hof) 21 januari 2011, M.S.S./België en Griekenland, § 218).

Het EHRM heeft reeds geoordeeld dat de verwijdering door een lidstaat een probleem ten aanzien van artikel 3 van het EVRM kan opleveren en dus een verdragsluitende staat verantwoordelijk kan stellen, wanneer er ernstige en bewezen motieven bestaan om aan te nemen dat de verzoeker in het land van bestemming een reëel gevaar loopt om te worden onderworpen aan behandelingen die in strijd zijn met artikel 3 van het EVRM. In deze omstandigheden houdt artikel 3 van het EVRM de verplichting in de persoon in kwestie niet naar dat land te verwijderen (zie EHRM 4 december 2008, Y./Rusland, § 75 en de arresten waarnaar wordt verwezen; EHRM 26 april 2005, Müslim/Turkije, § 66).

Om te beoordelen of er ernstige en bewezen motieven bestaan om aan te nemen dat verzoeker een reëel gevaar loopt op een door artikel 3 van het EVRM verboden behandeling, houdt de Raad zich aan de door het Europees Hof voor de Rechten van de Mens (hierna verkort het EHRM) gegeven aanwijzingen. In dezen heeft het EHRM geoordeeld dat, om het bestaan van een gevaar van slechte behandelingen na te gaan, de te verwachten gevolgen van de verwijdering van de verzoeker naar het land van bestemming dienen te worden onderzocht, rekening houdend met de algemene situatie in dat land en met de omstandigheden die eigen zijn aan het geval van de verzoeker (zie EHRM 4 december 2008, Y./Rusland, § 78; EHRM 28 februari 2008, Saadi/Italië, §§ 128-129 en EHRM 30 oktober 1991, Vilvarajah en cons./ Verenigd Koninkrijk, § 108 *in fine*).

Het EHRM heeft ook al gesteld dat voor een zinnig en grondig onderzoek in het licht van de artikelen 2 en 3 *inuncto* artikel 13 van het EVRM het land van bestemming duidelijk dient te zijn. Zo stelt het Hof in de zaak nr. 43875/09 van 15 april 2014 “*Asalya t. Turkije*” waar het vaststelt in § 113 dat het administratief rechtscollege van Ankara geen rekening heeft gehouden met het persoonlijk risico voor de verzoeker: “*the court believes that this deficiency is due, at least to some extent, to the fact that neither the original deportation order nor any subsequent submissions by the Ministry to the domestic courts specified where exactly the applicant would be deported to. Such ambiguity is unacceptable, not only because it exacerbated the applicant’s already precarious position, but also because it inevitably hampered any meaningful examination of the risks involved in his deportation, thus rendering the protection afforded under Article 13 illusory.*” (eigen vertaling: “*het Hof gelooft dat dit gebrek, minstens tot op zekere hoogte, ligt aan het feit dat noch de originele verwijderingsbeslissing noch enige volgende suggestie van het Ministerie aan de nationale hoven verduidelijkte waar exact de verzoeker naar zou worden verwijderd. Zulke ambiguïteit is niet accepteerbaar, niet enkel omdat het de reeds kwetsbare positie van verzoeker verergert, maar ook omdat het onvermijdelijk een zinnig onderzoek naar de risico’s die vervat liggen in de verwijdering verhinderde, en op die wijze de bescherming geboden onder artikel 13 illusoir maakt.*”)

Het wordt niet betwist dat de verwerende partij *in casu* op een bepaald moment in de besluitvormingsprocedure een onderzoek moet voeren naar een mogelijke schending van artikel 3 van het EVRM. De partijen zijn het echter niet eens over het moment waarop dat dient te gebeuren. De verzoekende partij is van oordeel dat het onderzoek moet gebeuren voorafgaand aan het afleveren van het bevel om het grondgebied te verlaten. Luidens de bestreden beslissing is de verwerende partij daarentegen van oordeel dat dit pas kan nadat de nationaliteit van de verzoekende partij vaststaat en de grens waarnaar zij zal worden teruggedleid, kan worden bepaald. Tegen deze zogenaamde “*beslissing tot vaststelling van de grens*” kan volgens de bestreden beslissing een schorsend beroep bij de Raad worden ingesteld. In haar nota met opmerkingen geeft de verwerende partij aan dat de grens waarnaar de verzoekende partij dient te worden teruggedleid, nog moet worden. Volgens verwerende partij zal de verzoekende partij op basis van de thans bestreden beslissing niet worden teruggedleid naar Eritrea, zodat er dan ook niet ernstig kan worden beweerd dat voorafgaandelijk aan de bestreden beslissing moest worden onderzocht of een terugkeer naar Eritrea in strijd zou zijn met artikel 3 van het EVRM. Zij wijst er nogmaals op dat een nieuwe terugleidingsbeslissing zal worden genomen waartegen beroep kan worden ingesteld bij de Raad.

Uit de definitie van artikel 1 van de Vreemdelingenwet blijkt dat een beslissing tot verwijdering, zijnde het thans bestreden bevel om het grondgebied te verlaten, op zich reeds niet enkel vaststelt dat een vreemdeling illegaal op het grondgebied verblijft, maar eveneens een terugkeerverplichting oplegt. Eveneens blijkt dat de terugkeerverplichting niet naar om het even welk land geldt, maar ofwel naar het land van herkomst ofwel een land van doorreis overeenkomstig communautaire of bilaterale overnameovereenkomsten ofwel naar een derde land waarnaar de betrokken onderdaan besluit vrijwillig terug te keren en waar deze wordt gemachtigd of toegelaten tot het verblijf.

Artikel 7 van de Vreemdelingenwet, dat de rechtsgrond vormt van de bestreden beslissing, wijst in de aanhef op dat deze bepaling toepassing vindt ‘*onverminderd meer voordelige bepalingen vervat in een internationaal verdrag*’.

Nu een bevel om het grondgebied te verlaten reeds de verplichting oplegt om het grondgebied te verlaten én een terugkeerverplichting oplegt (RvS 28 september 2017, nr. 239.259), en gelet op de aanhef van artikel 7 van het EVRM, lijkt de verzoeker te kunnen worden bijgetreden waar hij betoogt dat reeds bij het nemen van een bevel om het grondgebied te verlaten een onderzoek naar artikel 3 van het EVRM moet gebeuren. De stelling van verwerende partij dat het volstaat een onderzoek te doen naar artikel 3 van het EVRM slechts op het ogenblik van de tenuitvoerlegging van een beslissing, strookt niet

met de duidelijke termen van artikel 7 van de Vreemdelingenwet. De verwerende partij kan dan ook niet voorhouden met dit onderzoek te kunnen wachten tot in een volgende beslissing de daadwerkelijke grens ins bepaald naar waar de verzoeker zal worden teruggeleid.

De Raad van State stelde dienaangaande op 29 mei 2018 duidelijk het volgende in de arresten nrs. 241.623 en 241.625:

“Het nemen van een beslissing houdende bevel om het grondgebied te verlaten houdt in dat de rechtstoestand van de betrokken vreemdeling als dusdanig bestaat op het ogenblik dat die beslissing wordt genomen, dat die vreemdeling op dat ogenblik dus geen titel (meer) heeft om op het grondgebied te verblijven zodat hij er onwettig verblijft en dat hij derhalve het grondgebied dient te verlaten. Het betreft dan ook een beslissing tot verwijdering in de zin van artikel 1, 6°, van de vreemdelingenwet.

De betrokken vreemdeling is ertoe gehouden de terugkeerverplichting na te leven en het bevel om het grondgebied te verlaten, [...], uit te voeren zonder dat de verzoekende partij [in casu de gemachtigde] een nieuwe beslissing dient te nemen. Naar luid van artikel 7, eerste lid, van de vreemdelingenwet wordt een bevel om het grondgebied te verlaten gegeven “onverminderd meer voordelige bepalingen vervat in een internationaal verdrag”.

De verzoekende partij moet derhalve bij het nemen van een beslissing houdende bevel om het grondgebied te verlaten reeds onderzoeken of die verwijderingsmaatregel in overeenstemming is met de normen van de internationale verdragen waardoor België gebonden is, te dezen met artikel 3 van het EVRM. Hieraan wordt geen afbreuk gedaan door de mogelijkheid voor de verzoekende partij om bij niet-naleving van het bevel om het grondgebied te verlaten over te gaan tot dwangmaatregelen met het oog op verwijdering in de zin van artikel 1, 7°, van de vreemdelingenwet, zijnde de fysieke verwijdering van het grondgebied. Enerzijds kan de toestand immers in die zin evolueren dat er zich bij het nemen van de beslissing houdende bevel om het grondgebied te verlaten nog geen gevaar voor een schending van artikel 3 van het EVRM voordoet doch naderhand wel, wanneer de verzoekende partij effectief wil overgaan tot verwijdering. Anderzijds kan niet worden verondersteld dat de betrokken vreemdeling het bevel om het grondgebied te verlaten niet zal naleven zodat de verzoekende partij er zich niet van kan onthouden een mogelijke schending van artikel 3 van het EVRM te onderzoeken onder het voorwendsel dat zij dergelijk onderzoek zal voeren bij het nemen van dwangmaatregelen met het oog op de fysieke verwijdering van de vreemdeling.”

En ook:

“In de laatste zin van punt 199 van het arrest van 13 december 2016 in zake Paposhvili t. België stelt het EHRM vast dat de Raad van State, die was gevat door een cassatieberoep, de in die zaak gevolgde redenering van de Raad voor Vreemdelingenbetwistingen heeft bevestigd en heeft gepreciseerd dat de evaluatie van de medische toestand van een vreemdeling die het voorwerp uitmaakt van een verwijderingsmaatregel en aan wie de machtiging tot verblijf was geweigerd, moest gebeuren op het ogenblik van de gedwongen uitvoering van die verwijderingsmaatregel en niet op het ogenblik van het aannemen van die maatregel. Met uitdrukkelijke verwijzing naar punt 199 in fine, vervolgt het EHRM in punt 202 dat de omstandigheid dat de evaluatie van de medische toestand van de betrokkene ook in extremis had kunnen gebeuren op het ogenblik van de gedwongen uitvoering van de verwijderingsmaatregel, niet tegemoet komt aan de bekommernissen van artikel 3 van het EVRM wanneer er geen aanwijzingen zijn betreffende de omvang van dergelijk onderzoek en het effect ervan op het bindende karakter van het bevel om het grondgebied te verlaten.

Ook met het bestreden arrest is uitspraak gedaan over de wettigheid van een bevel om het grondgebied te verlaten waarbij geen onderzoek was gedaan naar een mogelijke schending van artikel 3 van het EVRM in het licht van de concrete gegevens van de zaak. Net als in de zaak die tot het meergenoemde arrest van het EHRM van 13 december 2016 heeft geleid, was ook te dezen nog geen effectieve verwijdering van verweerder voorzien. Nu het EHRM ook in dat arrest naar die omstandigheden heeft verwezen, heeft de Raad voor Vreemdelingenbetwistingen er geen betekenis aan gegeven die strijdig is met de bewoordingen of de inhoud ervan door te oordelen dat een mogelijke schending van artikel 3 van het EVRM moet worden onderzocht bij het nemen van een beslissing houdende bevel om het grondgebied te verlaten en niet pas op het ogenblik van de gedwongen verwijdering van de vreemdeling.”

De mogelijke schending van artikel 3 van het EVRM moet dus worden onderzocht bij het nemen van een beslissing houdende de afgifte van een bevel om het grondgebied te verlaten.

In dit verband benadrukt de Raad dat de vaststelling dat een beslissing niet zorgvuldig werd voorbereid, niet kan worden rechtgezet door een navolgende beslissing.

Een motivering die verwijst naar de intentie om later een nieuwe beslissing te treffen, kan, daargelaten proceseconomische overwegingen, overigens niet verhinderen dat de thans bestreden beslissing zonder verdere maatregelen kan worden uitgevoerd.

Waar de verwerende partij in de nota met opmerkingen voorts aanvoert, dat er onzekerheid is aangaande de identiteit en de nationaliteit van de verzoekende partij, merkt de Raad op dat het administratief dossier geen concrete indicaties bevat die ertoe zouden kunnen leiden dat aan de verklaarde Eritrese nationaliteit van de verzoekende partij kan worden getwijfeld. De verwerende partij licht ook niet waarom er twijfel zou zijn over de verklaarde nationaliteit.

Vermits in de bestreden bijlage 13 *septies* wordt vermeld, “*die verklaart te heten: nationaliteit: Eritrea*”, en geen ander land van bestemming wordt genoemd, moet het risico op schending van artikel 3 van het EVRM ten aanzien van Eritrea worden onderzocht. De Raad herhaalt in dit verband dat de thans bestreden beslissing op grond van de rechtsgrond en de motieven ervan een uitvoerbare beslissing is.

In casu blijkt uit de bewoordingen van de bestreden beslissing dat de gemachtigde weliswaar beknopt en op algemene wijze motiveert over een mogelijke schending van artikel 3 van het EVRM doch enkel vanuit de optiek van de gezondheidstoestand van de verzoekende partij, en dat zij voor het overige het onderzoek naar andere aspecten aangaande een mogelijke schending van artikel 3 van het EVRM uitdrukkelijk uitstelt. Het onderzoek is derhalve niet, of minstens niet volledig, gevoerd.

Dit klemt des te meer nu verzoekende partij in het kader van het hoorrecht een vrees voor terugkeer naar haar land van herkomst uitte (gehoorverslag van 4 januari 2019).

Daarnaast kan de verwerende partij niet voorhouden niet op de hoogte te zijn van de uiterst precaire mensenrechtensituatie in Eritrea, waarvan onder meer het in het verzoekschrift op basis van verwijzing naar internationale rapporten wordt gesteld dat personen die vanuit Eritrea geëmigreerd zijn en gedwongen terugkeren opgesloten worden en het voorwerp uitmaken van handelingen die kunnen gelijkgesteld worden aan foltering.

De verwerende partij betwist de pertinentie van dit rapport niet. Evenmin houdt ze voor dat dit niet langer actueel zou zijn. De verwerende partij kan die specifieke situatie in Eritrea niet negeren en daarover geen onderzoek doen. Deze beoordeling dringt zich des te meer gezien de verklaring van de verzoekende partij tijdens het voorafgaand gehoor.

Uit het bovenstaande is gebleken dat het betoog van de verwerende partij in haar nota met opmerkingen, waarin zij herhaaldelijk stelt dat de grens waarnaar de verzoekende partij zal worden teruggeleid, zal worden bepaald nadat het risico op schending van het voormelde artikel 3 zal zijn onderzocht, en waarin zij benadrukt dat een terugkeer naar het land van herkomst enkel na een grondig onderzoek van de geuite vrees kan worden overwogen, geen afbreuk kan doen aan de hoger gemaakte vaststellingen van de Raad.

Thans kan de Raad dan ook enkel vaststellen dat de gemachtigde heeft nagelaten om bij het treffen van de thans bestreden verwijderingsmaatregel een grondig onderzoek te voeren inzake een mogelijke schending van artikel 3 van het EVRM bij het nemen van de bestreden beslissing.

De aangevoerde schending van het zorgvuldigheidsbeginsel in het licht van artikel 3 van het EVRM is gegrond.

OM DIE REDENEN BESLUIT DE RAAD VOOR VREEMDELINGENBETWISTINGEN:

Enig artikel

De beslissing van de gemachtigde van de minister van Sociale Zaken en Volksgezondheid, en van Asiel en Migratie van 4 januari 2019 tot afgifte van een bevel om het grondgebied te verlaten met vasthouding met het oog op verwijdering, wordt vernietigd.

Aldus te Brussel uitgesproken in openbare terechtzitting op negenentwintig maart tweeduizend negentien door:

mevr. M. RYCKASEYS,

wnd. voorzitter, rechter in vreemdelingenzaken,

mevr. K. VERHEYDEN,

griffier.

De griffier,

De voorzitter,

K. VERHEYDEN

M. RYCKASEYS